

A line drawing of a man with short hair, wearing a dark blue t-shirt, holding a large white rectangular sign above his head with both arms. The sign contains the title of the document. The background is a light teal color with faint, semi-transparent text from other pages visible, such as 'PUNKT 7: Har', 'ast i inten', 'dialogen', 'udviklingsprogram?', 'Ryk videre', 'Gå til s. 17', 'T 5: Er I bevids', 'vad der er', 'munalpolitikkerne', 'ld til den gode', 'eudvikling?', 'Ryk videre', and 'Nej: Gå til s. 12'.

SAMMEN **OM SKOLEN** **– lokalt**

Skolepolitik på en ny måde

Vær med til at skabe grundlaget for
de lokalpolitiske beslutninger om
skoleudviklingen i jeres kommune

Få
inspiration
til at etablere et
lokalt samtale-
og udviklings-
program

**SKOLELEDER
FORENINGEN**

Indholdsfortegnelse

Forord: Spil jer klar.....	03
Sammen om skolen <i>nationalt</i>	04
Sammen om skolen <i>lokalt</i>	06
Intro til spillet.....	07

Fase 1: Giv lokalforeningskraften er eftersyn

Punkt 1: Har I en fælles klar retning, der gør jeres lokalforening synlig og handlekraftig	08
Punkt 2: Har I skabt gode professionelle relationer, så I kan positionere jer politisk?	09
Punkt 3: Har I i lokalforeningen belyst, hvad I ønsker at ændre, og hvad I ønsker at bevare for at skabe den bedste skole?	10

Fase 2: Vær forberedt på dialogen om skoleudvikling

Punkt 4: Kender I de seks virksomme mekanismer for gode dialoger om skoleudvikling?.....	11
Punkt 5: Er I bevidste om, hvad der er kommunalpolitikernes rolle i forhold til den gode dialog om skoleudvikling?	12
Punkt 6: Er der taget initiativ til at skabe et lokalt samtale- og udviklingsprogram?	13

Fase 3: Hold fast i intentioner og samarbejdsprincipper

Punkt 7: Har I kendskab til samarbejdsprincipperne fra Sammen om skolen?.....	14
Punkt 8: Er I afstemte med medlemmerne om, hvilke temaer der bør sættes på dagsordenen samt prioritering af temaer?	15
Punkt 9: Har I sikret en god, løbende dialogkultur i lokalforeningen?	16
Procesplan.....	17

SPIL JER KLAR

Folkeskolen er et fælles ansvar og en fælles opgave. At skabe læring, trivsel og udvikling for alle elever i skolen er en kompleks opgave, som kalder på, at alle parter omkring skolen går i dialog om skoleudvikling – både på det nationale og lokale niveau.

På nationalt plan er vi i gang. Ministeren har nedsat det såkaldte samtale- og udviklingsprogram Sammen om skolen. Det særlige ved dette program er, at parterne omkring skolen er i dialog med politikerne, inden der bliver truffet beslutninger.

Med afsæt i de nationale erfaringer vil vi med dette materiale inspirere jer til at lave skolepolitik på en ny måde i jeres kommune, der skaber en positiv og varig forandring.

I denne pjece kan I finde viden om samarbejdsformen og mulighederne for at forankre den lokalt. Samt hvordan I kan gøre jeres indflydelse gældende i samarbejdet med henblik på at klæde lokalpolitikere på til at træffe de bedste beslutninger på skoleområdet.

Materialet er bygget op om et spil, som vi anbefaler, at I spiller i lokalforeningsbestyrelsen. Spillet er inddelt i tre områder, der tager højde for, at jeres ståsteder vil være forskellige, og I kan tage fat, der hvor I er. Nogle kommuner har allerede taget hul på samarbejdet, mens andre har det til gode.

Der er både informationer, øvelser, skabeloner og endelig en procesplan, der efterfølgende kan operationaliseres.

På side 4-6 bliver baggrunden for samarbejdsformen beskrevet. Vi anbefaler, at I læser dette, inden I holder bestyrelsesmødet, hvor I spiller spillet.

Alt materialet findes også på hjemmesiden: skolelederforeningen.org/sosspillet

God spillelyst!

Sammen om skolen

- *nationalt*

I foråret 2021 lancerede børne- og undervisningsminister Pernille Rosenkrantz-Theil (S) et nyt initiativ ”Sammen om skolen – et samtale- og udviklingsprogram,” hvor politikere og parterne omkring skolen i fællesskab skal finde løsninger, der kan udvikle skolen nationalt.

Parterne er KL, Skolelederforeningen, Danmarks Lærerforening, BUPL, Børne- og Kulturchefforeningen, Skole og Forældre, Danske Skoleelever, regeringen og Folkeskoleforligskredsen.

I stedet for en ny reform var der i denne kreds enighed om, at folkeskolen har brug for løbende justeringer, som inddrager viden og erfaringer fra praksis, herunder blandt andet fra forsøgs- og udviklingsprojekter. Der var tilmed enighed om vigtigheden af at lave en inddragende proces. Samt at sikre, at dialogen når bredt ud i organisationer og på den måde bliver forankret hos medlemmerne. Der var kort sagt brug for en ny måde at lave skolepolitik på.

Sammen om skolens kendetegn er derfor samspillet mellem parterne omkring folkeskolen, forligskredsen og ministeren. Tidligere kunne parterne afgive høringsvar, når politikerne internt havde identificeret, drøftet og truffet beslutninger om et tema. Nu er parterne med i dialogen fra et tema identificeres og prioriteres af styregruppen, og indtil der skal træffes en politisk beslutning.

Nogle af temaerne har Skolelederforeningen tidligere peget på, for eksempel inklusionsområdet, men forskellen er,

at nu bliver løsningerne drøftet og fundet i fællesskab. Nogle temaer kalder desuden på, at øvrige interessenter bliver involveret. For eksempel har erhvervsuddannelserne bidraget med gavnlige perspektiver under temaet ”Praktisk skole”.

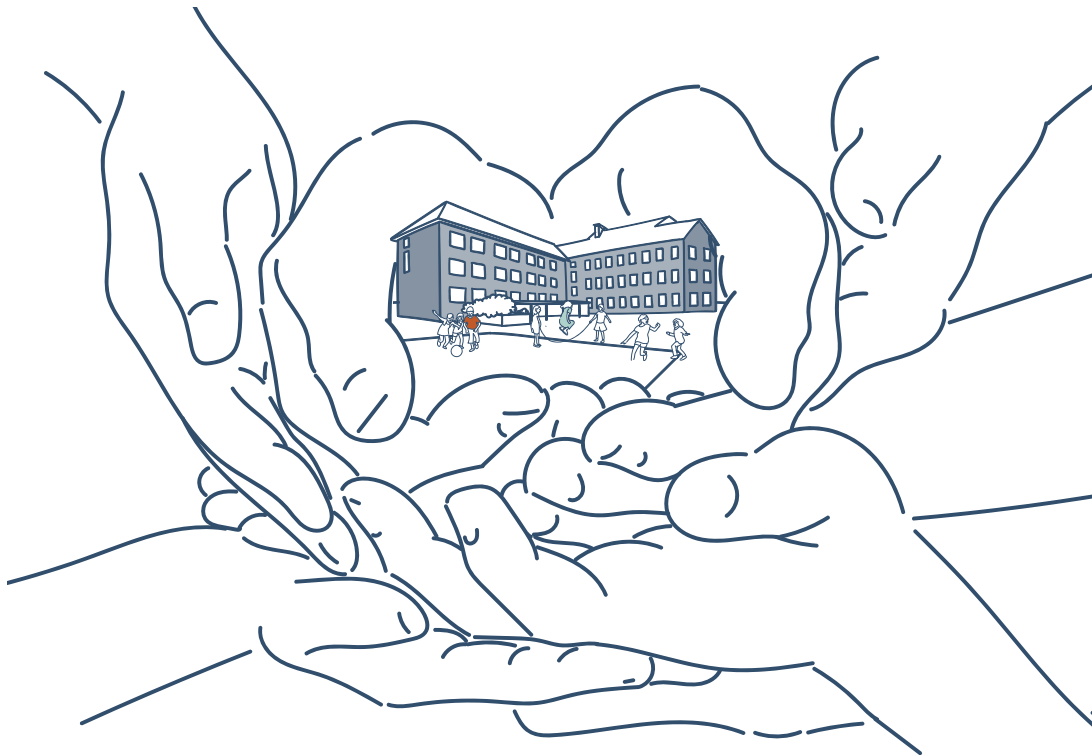
Når et tema er identificeret, bliver det behandlet i Sammen om skolen-samarbejdet i fire samarbejdsspør:

- Drøftelse af udfordringsbilledet
- Drøftelser af mulige løsninger, for eksempel forud for eller under pågående forhandlinger
- Rammeudfyldning af politiske beslutninger, for eksempel omsætte en politisk aftale til en vejledning
- Implementering

Vi giver noget, tager noget og får noget, vi kan stå sammen om

Som i alle politiske processer er forskellige synspunkter og perspektiver repræsenteret i samtale- og udviklingsprogrammet. Børne- og undervisningsministeren har udtrykt, at ambitionen for Sammen om skolen er, at parterne skal blive enige om 80 % og dermed være indstillet på både at sætte sit tydelige aftryk – men også indgå kompromis for at udvikle skolen i fællesskab.

For styregruppen, der består af Skolelederforeningen, KL og Danmarks Lærerforening, har det været afgørende at skabe et solidt fundament for den nye samarbejdsform, så politiske strømninger og mærkesager ikke præger samarbejdsformen eller definerer udfordringsbilledet.

Den indledende fase i Sammen om skolen har derfor været præget af at skabe samtale- og udviklingsprogrammets ramme, organisering, inddragelses- og beslutningsprocesser, tids- og procesplaner og ikke mindst at afstemme tydelige samarbejdsprincipper.

Sideløbende er der taget hul på drøftelser om forskellige temaer. Allerede fra skoleåret 2022/23 træder der ændringer i kraft på følgende områder:

- Lineær modificering af nationale test
- Elevplaner erstattes af meddelelsesbogen
- Ændring af uddannelsesparathedsvurderingen, så "ikke uddannelsesparat" udgår
- Kvalitetsrapport erstattes af skoleudviklingssamtaler mellem kommuner og skoler

- Styrket og tidlig opfølgning over for skoler med udfordringer

Samarbejdet med parterne

Skolelederforeningen er optaget af at skabe kvalitet i beslutningerne og arbejder derfor strategisk på at klæde politikerne på til at træffe nationalpolitiske beslutninger, der er relevante og overførbare til en lokal kontekst. Vi søger at skabe indflydelse gennem stærke alliancer med de øvrige parter, hvorfor vi kommunikerer fælles budskaber gennem debatindlæg, sender åbne breve til børne- og undervisningsministeren, går i dialog med de politiske ordførere og udarbejder fælles talepapirer til udvalgte debatter. Vi er i den forbindelse opmærksomme på timingen, så vi præger drøftelserne på det rette tidspunkt.

Sammen om skolen - lokalt

Gabet mellem politiske beslutninger og hverdagen på skolerne kan være stort. Og det kan være udfordrende at tage ejerskab for politiske beslutninger, der ikke rammer plet i forhold til de udfordringer og dilemmaer, som skoleledere oplever i dagligdagen. Som decentral skoleleder kan man have svært ved at gennemskue, hvordan en beslutning behandles i sin gang gennem organisationens styringskæde. Hvis beslutningsprocesserne ikke er transparente, bliver det vanskeligt at vide, hvornår og hvilket forum man kan give sin mening til kende og varetage medlemmernes interesser.

Tiden er moden til at tænke skolepolitik på en ny måde. I Skolelederforeningen har vi sammen med de øvrige parter sendt et tydeligt signal til lokalpolitikkerne om, at vi ønsker et kontinuerligt samarbejde og en kontinuerlig dialog gennem hele styringskæden om, hvordan den lokale folkeskole skal udvikles. Tilmed har børne- og undervisningsministeren udtrykt sin forhåbning om, at kommunerne vil tage ansvar for at forankre samarbejdsformen lokalt.

Vi har lavet en tegnefilm, hvor samarbejdsformsformen bliver forklaret:

Scan og se filmen

Samspeilet mellem det nationale og lokale niveau

I det lokale samarbejde skal I først og fremmest finde de temaer, som fylder allermest i jeres kommune, og arbejde sammen om at skabe skoleudvikling der. Men tanken er også, at der bliver mere lokal frihed, og at det nationale samarbejde skal videreudvikles lokalt.

”For et eksempel kvalitetsrapporten. Den er et bureaukratisk instrument. Det står i loven, at den skal laves, men ingen læser den. Det er der ingen, der gør, fordi den er bagudskuende. Derfor er vi i fællesskab kommet frem til på nationalt plan, at kvalitetsrapporten skal erstattes af skoleudviklingssamtale. Men hvordan, hvor og hvornår udviklingssamtalen skal holdes, det skal besluttes lokalt”

Claus Hjortdal,
Formand for Skolelederforeningen

Tegnefilmen kan også benyttes i mødesammenhænge med ledere, medarbejdere og samarbejdspartnere.

Sådan kan I bruge materialet

I de følgende afsnit gennemgår vi tre faser med hver tre punkter, der kan gøre jer klar til den nye samarbejdsform Sammen om skolen i en lokal kontekst.

De tre faser er:

- Giv lokalforeningskraften et eftersyn
- Vær forberedt på dialog om skoleudvikling
- Hold fast i intentioner og samarbejdsprincipper

Materialet er bygget op som et spil, der tager højde for, at I har forskellige ståsteder. Det vil være forskelligt, hvor I er i forhold til samarbejdet med de kommunale politikere. Og I bliver guidet til at springe det over, som I allerede har beskæftiget jer med. Det vil dermed være forskelligt, hvad I vil fokusere på i spillet.

Spil spillet

Tag spillepladen ud, og læg den på bordet foran jer. I spillepladen er også en brik, som kan bruges til at rykke til næste felt.

Begynd med fase 1 – punkt 1.

Når I svarer JA til et spørgsmål, rykkes brikken videre til næste spørgsmål. På denne måde undgår I at bruge tid på områder, som I har arbejdet med i forvejen, men bliver i stedet bekræftet i at være godt på vej.

Når I svarer NEJ til et spørgsmål, henvises I til en side i materialet, som indeholder informationer, øvelser eller skabeloner, der klæder jer på til området.

En fase afsluttes med, at I på skemaet på side 17 noterer konkrete aftaler for, hvordan I arbejder videre med området.

På denne måde skabes der som led i spillet en procesplan, der efterfølgende kan operationaliseres.

Herefter rykker I videre til næste felt.

De ni punkter understøtter, at I som lokalbestyrelse bliver klædt på til at arbejde med en lokal udgave af Sammen om skolen.

Held og lykke med at skabe og anvende jeres lokale samtale- og udviklingsprogram!

Har I en fælles klar retning, der gør jeres lokalforening synlig og handlekraftig?

Når I som lokalforening har en stærk stemme, er gode til at opnå indflydelse og er legitime, har I en god lokalforeningskraft. Legitimitet skal i denne sammenhæng forstås, som at I repræsenterer medlemmerne og er synlige og tydelige i kommunen. Medlemmerne skal kunne se sig selv i lokalforeningens arbejde og føle sig hørt og repræsenterede, da legitimiteten hviler på medlemmernes mandat. Tillid og troværdighed skabes ligeledes ved at være tydelig om holdninger, mål og initiativer.

Når I arbejder med udviklingen af jeres lokalforening, er det derfor nødvendigt at have et klart billede af lokalforeningens formål. En måde at anskue lokalforeningens funktion og virke på er at se lokalforeningen som en platform for dialog og formidling om skolepolitik og ledelsesvilkår.

Lokalforeningens mødestruktur har en betydning for, hvorvidt der er god dialog med medlemmerne og medlemmerne i mellem.

I kan overveje følgende:

- Har vi en struktur for den årlige generalforsamling, så medlemmernes meninger og holdninger bliver opsummeret og anvendt i bestyrelsens videre arbejde?
- Afholder vi medlemsmøder og netværksmøder? Og er vi bevidste om, hvornår de har et fagligt sigte, og hvornår de har et socialt sigte?

- Har vi indsatser, der styrker relationerne mellem skolelederne (både mellemledere og øverste ledere) i kommunen?

Noter på procesplanen på side 17 konkrete aftaler for, hvordan I vil skabe en fælles klar retning, der gør jeres lokalforening synlig og handlekraftig.

I kan finde mere inspiration til at skabe en fælles retning, der gør jeres lokalforening synlig og handlekraftig i pjecen ”Styrk jeres lokale forening”

Find pjecen på:

www.skolelederforeningen.org/punktet

Der er også inspiration at hente på Skolelederforeningens bestyrelseskursus.

Ryk til næste felt

Har I skabt gode professionelle relationer, så I kan positionere jer politisk?

- Til skolechefen, lokalpolitikere og andre lokale interessenter

At skabe relationer til kommunalpolitikere og drøfte skoleudvikling, kunne tidligere opleves af skolechefen som om I gik uden om forvaltningen. Men forvaltningen er i en lokal udgave af samtale- og udviklingsprogrammet Sammen om skolen også en part og sidder derfor med ved bordet.

Intentionen bag Sammen om skolen er at samle alle parter omkring skolen rundt om samme bord og drøfte relevante og presserende temaer. Dette medfører, at I ved etablering af et lokalt samtale- og udviklingsprogram kan undgå at føle, at I handler i uoverensstemmelse med den styringskæde, I er en del af som skoleledere. I kan med fordel være tydelige om, hvilken kasket I har på i det fagpolitiske arbejde, så jeres udtalelser opfattes som værende på vegne af medlemmerne i modsætning til at bære præg af egen eller egen skoles interesser. I får her mulighed for at opnå indflydelse på den lokale skolepolitik uden at skulle skrive kritiske læserbreve om de politiske beslutninger, som I selv er med til at implementere qua jeres job som skoleledere.

Det er fordelagtigt at skabe gode relationer til de andre parter, herunder de toneangivende organisationer, der sidder med om bordet. Et budskab vejer ofte tungere, når det deles af flere parter.

Men afgørende er, at I har skabt gode relationer – også til andre toneangivende organisationer, der sidder med om bordet.

I kan drøfte følgende:

- Hvem er de relevante politikere, embedsmænd og organisationer og lokale samarbejdsparter omkring skolen i jeres kommune, som I skal have en god relation til?
- Hvordan kan I få kontakt til dem?

Noter konkrete aftaler for, hvordan I skaber gode professionelle relationer – benyt procesplanen på side 17.

Find mere inspiration til, til at skabe en fælles retning, der gør jeres lokalforening synlig og handlekraftig i pjecen ”Styrk jeres lokale forening”

Find pjecen på:

www.skolelederforeningen.org/punkto

Der er også inspiration at hente på Skolelederforeningens bestyrelseskursus.

Ryk til næste felt.

Har I i lokalforeningen belyst, hvad I ønsker at ændre, og hvad I ønsker at bevare for at skabe den bedste skole?

Som skoleleder er man ofte erfaren i at drifte organisationen og underlagt en outputtænkning fra det centrale niveau, der gør, at man er vant til at skulle skabe resultater, der kan måles.

En lokal forankring af Sammen om skolen kan bidrage til en mere innovativ tilgang til udvikling af skolen. Nogle kommuner vil formentligt sætte et tema som frikommuneforsøg (velfærdsaftalen) på dagsordenen i det lokale samtale- og udviklingsprogram, hvilket også kalder på en mere innovativ tilgang.

Når vi sætter mål, gør vi det på baggrund af erfaring. Derved udelukker vi det uventede. Innovation handler i stedet om implementering af ny eller kendt viden benyttet på nye måder og områder. Man kan også sige, at innovation er enhver ny måde at arbejde på, som udnytter eksisterende resurser bedre.

Innovation kan være et redskab til at få nye ideer. I kan begynde med at fokusere på status quo.

I kan drøfte følgende:

- Har I haft dialog i lokalforeningen om jeres ønsker for skoleudvikling?
- Har I et fælles billede af, hvad I ønsker at bevare, og hvad I ønsker at ændre?

Noter konkrete aftaler for, hvordan I i lokalforeningen kan kortlægge, hvad I gerne vil bevare, og hvad I gerne vil ændre – benyt procesplanen på side 17.

Ryk til næste felt

Kender I de seks virksomme mekanismer for gode dialoger om skoleudvikling?

Fra tidligere samarbejder med KL, DLF og BKF har Skolelederforeningen identificeret seks virksomme mekanismer, når det handler om at skabe gode dialoger om skoleudvikling.

Det er vigtigt, at alle, der går ind i den nye samarbejdsform, holder sig de seks mekanismer for øje.

De seks mekanismer er:

- **Fælles værdier og tankesæt**, som danner en referenceramme for dialog og beslutninger.
- **Partnerskaber**, hvor spillereglerne for dialog mellem lærere, ledere og forvaltning aftales og danner en forpligtende ramme om samarbejdet.
- **Beslutningsarkitektur**, som regulerer, hvordan beslutningsbehov håndteres, og beslutninger træffes.
- **Samtalerum og mødefora**, som strukturerer dialoger og afstemninger af synspunkter og interesser.
- **Problemløsningsadfærd** i hverdagen, som sikrer, at dialog og beslutninger har praktiske konsekvenser.
- **Synlighed i samarbejdet**, som gør samarbejdet transparent og giver medarbejdere og samarbejdspartnere en oplevelse af, at samarbejdet foregår på en konstruktiv og tillidsfuld måde.

I kan drøfte følgende:

- Hvilke mekanismer, tror I, bliver vigtigst i jeres fremtidige samarbejde?

Noter konkrete aftaler for, hvordan I gør de seks mekanismer til et fælles grundlag med de andre parter – benyt procesplanen på side 17.

I kan finde mere inspiration i et tidligere afholdt webinar.

Den 13. juni 2022 holdt Skolelederforeningen, KL, DLF og BKF et fælles webinar om dialog om skoleudvikling. På webinarret præsenterede Klaus Majgaard og Line Arnmark de seks virksomme mekanismer, der bidrager til god lokal dialog om skoleudvikling. Desuden var der en række praksiseksempler på arbejdet fra lokale parter.

Find link til hvor I kan gense webinarret på:

www.skolelederforeningen.org/punktfire

Ryk til næste felt.

Er I bevidste om, hvad der er kommunalpolitikernes rolle i forhold til den gode dialog om skoleudvikling?

Skolelederforeningen, Danmarks Lærerforening, Børne- og Kulturchefforeningen og KL har en fælles forståelse af, at skoler skal drives og udvikles lokalt i samarbejde mellem medarbejdere, ledere, skolebestyrelser, kommunalbestyrelser og forvaltninger samt elever og forældre med det fælles mål at skabe den bedst mulige lokale folkeskole.

Det stiller krav til politikerne. Kommunalpolitikernes rolle i forhold til dialogen om skoleudvikling er at:

- sætte de overordnede rammer og retninger for den lokale folkeskole
- inddrage ledere, medarbejdere, skolebestyrelser, faglige organisationer, elever, forældre og andre interessenter
- sikre, at politiske beslutninger også bygger på faglig viden
- give medarbejdere og ledere et professionelt råderum
- vise tillid til forvaltning, ledere og medarbejdere, der arbejder for at gennemføre de politiske beslutninger

I kan drøfte følgende:

- Oplever I, at jeres kommunalpolitikere ser deres rolle på ovenstående måde?

Noter konkrete aftaler for, hvilke af ovenstående punkter I skal være opmærksomme på i det fremtidige samarbejde – benyt procesplanen på side 17.

I kan finde mere inspiration i en case fra Randers og i et materiale, som Skolelederforeningen har udarbejdet i samarbejde med Danmarks Lærerforening, Børne- og Kulturchefforeningen og Kommunernes Landsforening. Dette materiale kan inspirere lokalpolitikere til drøftelser om, hvordan man kan skabe rammer for god dialog om skoleudvikling.

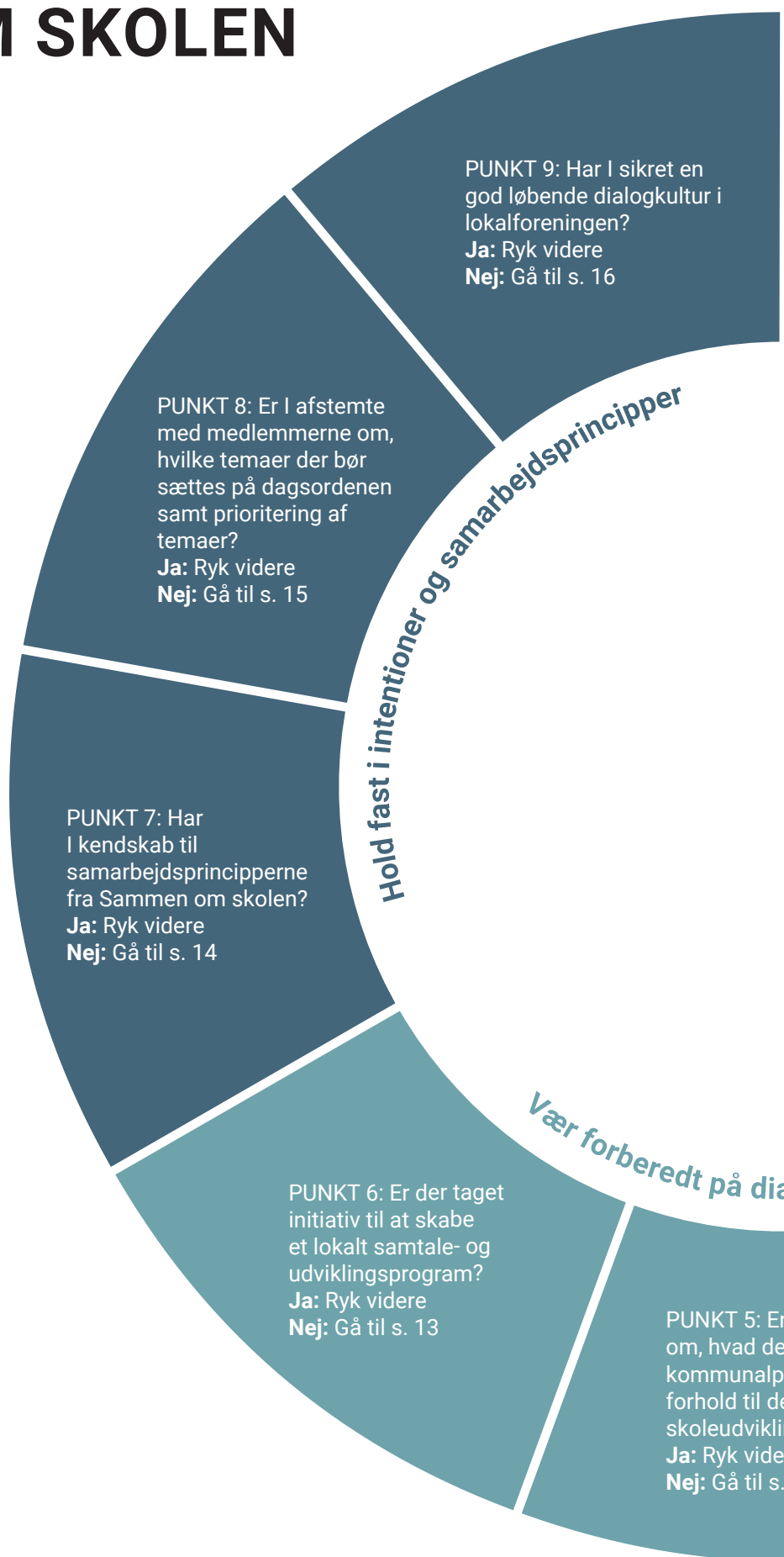
Materialet indeholder blandt andet en video med Jesper Würtzen (borgmester i Ballerup), en video med Lars Bonde (skoleleder på Præstø Skole) og Lise Melby (tillidsrepræsentant på Præstø Skole), samt en video med Klaus Majgaard (rådgiver i offentlig ledelse).

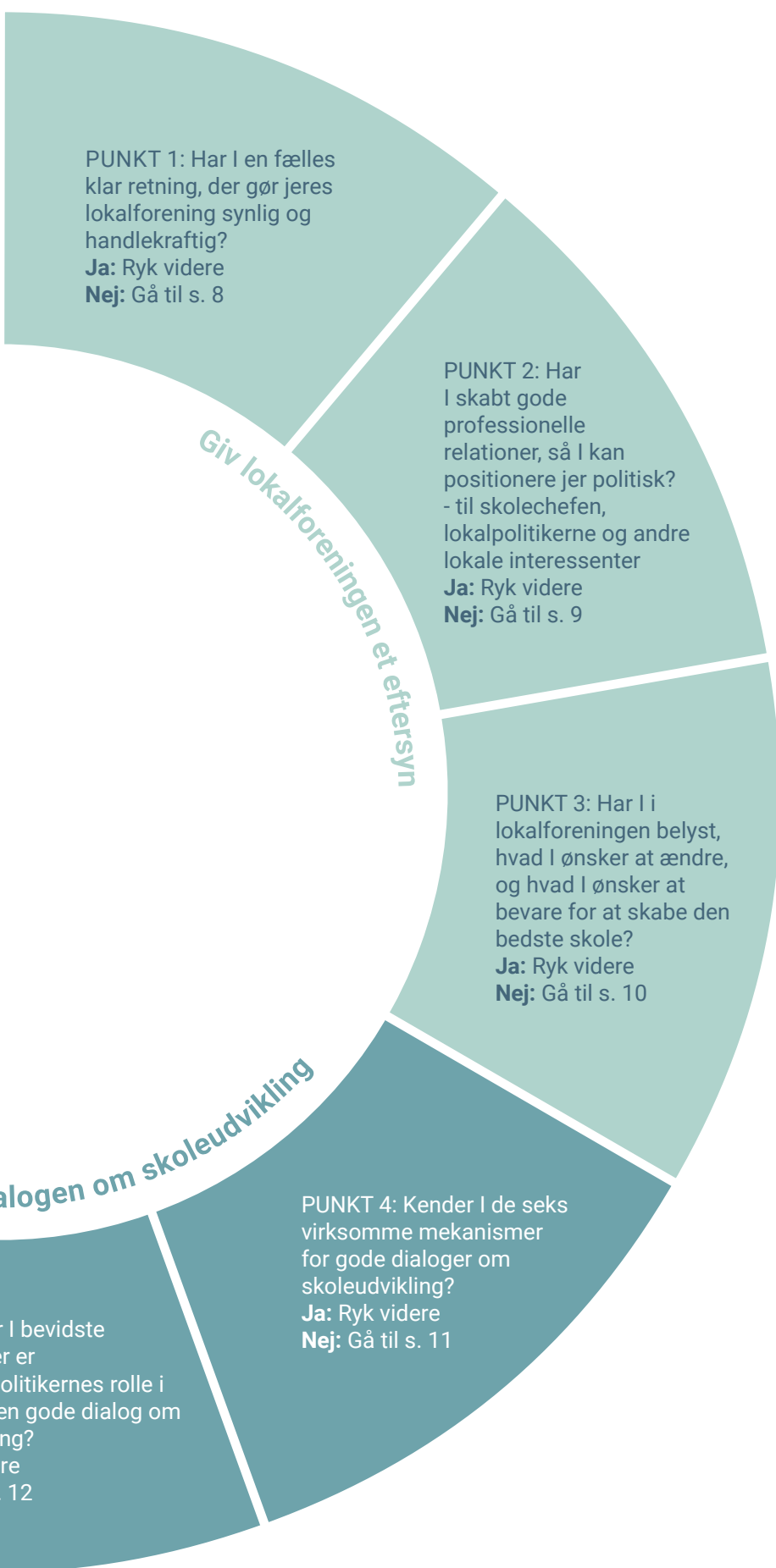
Find materialerne på:
www.skolelederforeningen.org/punktfem

Ryk til næste felt

SAMMEN OM SKOLEN

– lokalt

Spillebrik, der kan trykkes ud

Er der taget initiativ til at skabe et lokalt samtale- og udviklingsprogram?

At forankre det nationale Sammen om skolen lokalt kræver, at nogen har lyst og tager initiativ til at invitere til samarbejde. Initiativretten er ikke defineret, og alt efter, hvilken beslutningsarkitektur, gennemsigtighed og grad af tillid man tidligere har haft i kommunen, kan nogen tøve med at tage initiativet.

I Randers har udvalgsformanden taget initiativet og sendt en invitation ud til alle parter.

Hvis der ikke er taget et initiativ i jeres kommune, kan I gå sammen med nogle af de andre parter og sende en fælles invitation til jeres skolechef og kommunale politikere.

I kan drøfte følgende:

- Hvem er det relevant at gå sammen med for at sende en invitation?

Noter konkrete aftaler for, hvordan I tager initiativ eller opfordrer til at skabe Sammen om skolen lokalt – benyt procesplanen på side 17.

Find mere inspiration til udformning af en invitation og se den invitation, der blev sendt ud i Randers.

Find skabelonerne på:
skolelederforeningen.org/punktseks

Ryk til næste felt.

Har I kendskab til samarbejdsprincipperne fra Sammen om skolen?

Når de første møder går i gang, er det vigtigt, at I kommer godt fra start.

Sammen om skolen skal gøre op med folkeskolen som politisk kampplads ved at samle alle parter omkring skolen ved det samme bord

At etablere et samtale- og udviklingsprogram inspireret af det nationale Sammen om skolen kalder på, at man udarbejder principper for samarbejdet.

Principperne for det nationale samarbejder er:

- Gennem dialog og samarbejde skal Sammen om Skolen sætte en fælles retning, som kan bidrage til en varig, positiv udvikling.
- Dialogen skal tage udgangspunkt i folkeskolens styrker og udfordringer og lede frem til mulige løsninger.
- I Sammen om Skolen er der enighed om, at folkeskolen ikke har brug for en ny reform, men derimod løbende justeringer, som inddrager viden og erfaringer fra praksis, herunder blandt andet fra forsøgs- og udviklingsprojekter.
- Der er desuden enighed om at rådføre sig med forskning og internationale erfaringer.
- I Sammen om Skolen er der enighed om vigtigheden af at lave en inddragende proces.
- Sammen om Skolen vil sikre, at dialogen når bredt ud i organisationerne og på den måde bliver forankret hos deres medlemmer.
- Derudover vil øvrige interessenter blive involveret i drøftelser af konkrete udfordringer og løsninger.

Principperne understøtter, at der arbejdes ud fra en afstemt form, der fører til en ny og anderledes måde at lave skolepolitik på. Principperne fastholder samtidig fokus på de prioriterede temaer, der skal drøftes, så politiske strømninger og mærkesager ikke stjæler dagsordenen eller får samtale- og udviklingsprogrammet til at afvige fra intentionerne. Principperne forbliver de samme, uanset hvilket tema der drøftes.

I kan drøfte følgende:

- Hvilke samarbejdsprincipper er vigtige for jer at få med?
- Hvorfor er netop de principper vigtige?

Noter konkrete aftaler for, hvordan I opfordrer til at få skabt lokale principper – benyt procesplanen på side 17.

Ryk til næste felt.

Er I afstemte med medlemmerne om, hvilke temaer der bør sættes på dagsordenen samt prioritering af temaer?

Når beslutningen om at etablere et lokalt samtale- og udviklingsprogram er truffet, og strukturen er skabt, skal temaer udvælgles.

Det er væsentligt at holde sig elevernes og medarbejdernes læring, trivsel og udvikling for øje, men som bestyrelse for lokalforeningen må man også holde sig ledernes vilkår for øje. At være bevidste og tydelige omkring lokalforeningens dagsordener, mål og initiativer er en forudsætning for at kvalificere udfordringsbilledet inden for de forskellige temaer, der skal drøftes i det lokale samarbejde.

Samtidig vil det være påkrævet at forholde sig eksplicit til løsningsforslagenes betydning for ledernes vilkår, blandt andet ledelsens arbejdstid, beslutningsret og troværdighed.

Lokale forhold vil have stor betydning for, hvilke temaer der er presserende at drøfte og finde løsninger på. Vi opfordrer i den forbindelse til, at lokalbestyrelsen forud for udvælgelsen med de øvrige parter igangsætter en proces, hvor medlemmerne drøfter og udvælger temaer.

- Hvad fylder i hverdagen for lederne?
- Hvad fylder i hverdagen for medarbejderne?
- Hvad fylder i hverdagen for eleverne?
- Hvad fylder i hverdagen for forældrene?
- Er der styringsmekanismer, der skaber barrierer for god skoleudvikling?

- Er der fund fra seneste skolelederundersøgelse om ledernes vilkår, herunder ledelse-tæt-på, som kræver opmærksomhed?

Når medlemmerne har udvalgt temaer, som de gerne ser drøftet i det lokale samtale- og udviklingsprogram, er det tid til at prioritere temaerne.

I kan drøfte følgende:

- Hvilke temaer er mest presserende at finde løsninger på?
- Hvilke temaer kan I forvente, at andre parter har prioriteret?

Noter konkrete aftaler for, hvordan I udvælger og prioriterer emner, der egner sig til drøftelse i det lokale samtale- og udviklingsprogram – benyt procesplanen på side 17.

Ryk videre til næste felt.

Har I sikret en god, løbende dialogkultur i lokalforeningen?

Samarbejdsformen fra det nationale Sammen om skolen kalder på, at man mellem møderne med politikerne og parterne omkring skolen drøfter og kvalificerer holdninger og stillingtagen til løsningsforslag med sit bagland. Som repræsentant i samtale- og udviklingsprogrammet bør man kontinuerligt afsøge sit mandat, så man bedst muligt varetager medlemmernes interesser.

Det gælder også lokalt. Når temaer sættes på dagsordenen, og løsningsforslag løbende kommer på bordet, bør man som repræsentant tage udgangspunkt i sin faglighed og udtale sig på baggrund af erfaringer og kendskab til emnet. Men man skal være bevidst om og italesætte behovet for tid til løbende at gå i dialog med medlemmerne og afdække sit mandat. Som led i drøftelser af skoleudvikling har man derfor en opgave i at skabe og vedligeholde en god dialogkultur, hvor der er tid til refleksion, viden- og erfaringsudveksling og fælles stillingtagen.

Det er væsentligt at arbejde målrettet med organisationsopbygningen i lokalforeningen, da en sikker drift med struktur, planlægning og fastlagte processer bidrager til foreningens stærke fundament.

Inddragelse er et pejlemærke for bestyrelsesarbejdet og kan ske ved at have en mødekalender med medlemsmøder, netværksmøder og sociale arrangementer samt ved at have holdningsdiskussioner både med medlemmerne og internt i bestyrelsen.

Der er flere årsager til, at et stærkt fundament er væsentligt for lokalforeningen. Først og fremmest giver et stærkt fundament mulighed for at handle hurtigt, konstruktivt og med afsæt i fælles front, når der opstår konkrete problemer.

Noter konkrete aftaler for, hvordan I skaber løbende inddragelse af medlemmerne – benyt procesplanen på side 17.

Kig på procesplanen på siden. Opgaven er nu at operationalisere den!

Procesplan

PUNKT 1: **Har bestyrelsen et klart mandat?**

Noter aftaler for, hvordan I vil skabe en fælles retning, der gør jeres lokalforening synlig og handlekraftig

PUNKT 2: **Har bestyrelsen skabt professionelle relationer til forvaltning, politikere og folkeskolens parter?**

Noter aftaler for, hvordan I skaber gode professionelle relationer

PUNKT 3: **Har lokalforeningen belyst, hvad I ønsker at ændre og bevare for at skabe den bedste skole?**

Noter aftaler for, hvordan I kan kortlægge, hvad I gerne vil bevare, og hvad I gerne vil ændre

PUNKT 4: **Kender I de seks mekanismer for gode dialoger om skoleudvikling?**

Noter aftaler for, hvordan I gør de seks mekanismer til et fælles grundlag med de andre parter

PUNKT 5: Er I bevidste om, hvad der er kommunalpolitikernes rolle i forhold til den gode dialog om skoleudvikling?

Noter aftaler for, hvilke af punkterne I skal være opmærksomme på i det fremtidige samarbejde

PUNKT 6: Er der taget initiativ til at skabe et lokalt samtale- og udviklingsprogram?

Noter aftaler for, hvordan I tager initiativ eller opfordrer til at skabe Sammen om skolen lokalt

PUNKT 7: Har I kendskab til samarbejdsprincipperne fra Sammen om skolen?

Noter aftaler for, hvordan I opfordrer til at få skabt lokale principper

PUNKT 8: Er I afstemte med medlemmerne om, hvilke temaer der bør sættes på dagsordenen?

Noter aftaler for, hvordan I udvælger og prioriterer emner, der egner sig til drøftelse i det nye samarbejde

PUNKT 9: Har I sikret en god, løbende dialogkultur i lokalforeningen?

Noter aftaler for, hvordan I skaber løbende inddragelse af medlemmerne.

**SKOLELEDER
FORENINGEN**

Snaregade 10 A
1205 København K
skolelederne@skolelederne.org
www.skolelederforeningen.org

Udgivet i efteråret 2022